

### ۱۰ برداشت غلط و رایج درباره حجاب اجباری

۱ ما #حجاب اجباری نداریم، حجاب الزامی داریم. تفاوتش چیست؟ برای احکام فردی اجبار نداریم، الزام برای احکام اجتماعی است. مثل تفاوت حکم مستتی در خلوت و جلوت، در خانه با خیابان. ان شاءالله روشن است.

۲ الزام حجاب برای باحجاب کردن بی حجاب ها نیست، بلکه برای صیانت از دموکراسی و دفاع از حق اکثریت است که اسلام را می خواهند. پس مدام ژست نگیرید که مگر چند درصد با اجبار حجاب، باحجاب شدند.

۳ یک جامعه در انتخاب دین آزادست، اما در انتخاب از دین آزاد نیست. مردم ما اکثریت اسلام را می خواهند و حجاب جزئی از اسلام است. پس تکلیف رفتارندوم هم روشن است. رفتارندوم برای انتخاب اصل دین است نه جزئیاتش.

۴ اینکه الزام حجاب در صدر اسلام بوده یا نه، سوال غلطی است. با فرض اینکه نبوده است باز هم مهم نیست. الزام اجتماعی حجاب از احکام تعزیری است که متناسب با زمان و مکان و شرایط اتخاذ می شود. مثل بسیاری دیگر از قوانین که زمان پیامبر نبوده و امروز هست و شرعی است.

۵ بدحجابی در ایران ناشی از بی دینی نیست، ناشی از سبک زندگی غربی است. نشانه‌اش نه‌ان نیز حیا و عفت زنان ماست و نه ظاهرشان. پس از روی ظاهر نگوئید مردم حجاب نمی خواهند؛ این بند بسیار مهم است.

۶ متولی حجاب در ایران تنها گشت ارشاد نیست، ۲۶ نهاد متولی حجاب اند که متاسفانه در خواب عمیق اند و به کسی هم پاسخگو نیستند. کاش عدلیه به عنوان حقوق عامه به کم کاری این ۲۶ نهاد هم ورود کند.

۷ حجاب ملاک دینداری نیست؛ یک نشانه است در کنار دیگر نشانه ها. چه بسا زنان بدحجابی که دیندار تر ند و بالعکس. خیلی ها این خطای اجتماعی را ندارند و صدها خطای فردی و اجتماعی دیگر دارند.

۸ حجاب تنها چادر نیست. با این حال چادر طی سال‌های اخیر فراتر از حجاب رفته است و به یک هویت فرهنگی-سیاسی و حتی مبارزاتی ارتقا یافته است.

۹ #چهارشنبه سفید و مواردشیه به آن، پروژه فرهنگی علیه حجاب نیست؛ پروژه امنیتی علیه نظام است. لذا برخورد امنیتی می خواهد نه فرهنگی.

۱۰ مردها با دیدن زن بی حجاب الزاما به وسوسه گناه نمی افتند، بلکه دیدن زن بی حجاب خودش پی نفسه بدون ریبه و لذت معصیت است. لذا بی حجابی تعرض به حقوق دیگران است. ان شاءالله روشن است.



### ۵ مغالطه بازه دردفاع ازبی حجابی

۱ میگه بدحجابی امروز نتیجه الزام حجاب است.

مثل اینکه کسی بگوید عبور از چراغ قرمز به خاطر قوانین پلیس است.

۲ میگه کشف حجاب بیشتر شده است. یعنی اگر معناد به تریاک، حشیش کشید، معناد بیشتر شده؟ نکنه فکر می کنید کسی که امروز روسری بر میداره قبلا چادری بوده؟

۳ میگه این همه دزد چرا گیر دادین به حجاب؟ مثل این می مونه که پلیس به کسی که خونه اش رو دزد زده بگه فعلا در گیر اختلاسیم، بماند برای بعد.

۴ میگه این وضع بی حجابی نشون میده مردم به اصل حجاب بی اعتقاد شدن.

یعنی اگر کسی غیبت کرد به اصل غیبت بی اعتقاد شده؟ کلا همه معصومند و هر کس گناه کرد از سر کافری است؟

۵ میگه حجاب اولویت نیست.

بله اولویت ما نیست ولی ظاهر اولویت ضدانقلاب هست. نمی بینید؟ حالا چه کنیم؟ بی خیال باشیم؟

## پرونده‌ای برای مرور شبهات و سوالات مربوط به حجاب

# پاسخ به ۴ شبهه مهم حجاب



### چرا کشورهای مسلمان مثل امارات، عربستان و... حجابشان اختیاری است؟

اولین نکته این است که بدانید بین کشور مسلمان و کشور دارای حکومت اسلامی تفاوت وجود دارد. ما کشورهای مسلمان زیادی داریم اما کشورهای اسلامی زیادی نداریم. کشور اسلامی یعنی کشوری که براساس قوانین اسلام اداره شود. در میان کشورهای اسلامی هم وضع متفاوت است. یعنی برخی کمتر به قوانین اسلامی پایبند هستند و برخی بیشتر. اجازه دهید به یک داستان جالب اشاره کنم. یکی از شخصیت‌های فرهنگی تعریف می‌کرد روزی در قاهره، پایتخت مصر سوار تاکسی شده بودم. راننده از من پرسید اهل کدام کشور هستی؟ گفتم خودت حدس بزن. اسم برخی کشورها مثل لبنان و عراق را برد. جواب منفی دادم و به او گفتم من اهل اسلامی ترین کشور دنیا هستم. راننده بلافاصله به سمت من برگشت و گفت ایرانی هستی؟ جالب اینجاست که مصر خودش یک کشور اسلامی است. اینکه اثرات حفظ حجاب در ایران، نسبت به کشورهای غربی و اسلامی چه بوده است اینز می‌توان در آمار مربوط به جایگاه خانواده، امنیت، بهداشت، تحصیلات و... برای خانم‌ها مقایسه کرد. هر کسی مختار است سبک پوشش خود را انتخاب کند و ما باید به عقاید هم احترام بگذاریم. بنابراین در حیطه حجاب اجازه امر به معروف نیست. همینطور هر شخصی در انتخاب محل زندگی خود اختیار دارد. ولی آیا کسی می‌تواند به این بهانه در وسط یک میدان خانه بسازد؟ و بگوید هر کسی اختیار خود را دارد و من علاقه دارم اینجا زندگی کنم؟ یا افرادی بگویند دلم می‌خواهد با صدای بلند موسیقی گوش بدهم و در مقابل اعتراض همسایه‌ها بگویند به عقاید هم احترام بگذاریم؟! خیلی از تعاریف مثل علاقه، اختیار و عقیده وقتی جنبه اجتماعی پیدامی کننداز حیطه شخصی خارج می‌شوند و براساس فرهنگ و قانون آن جامعه تعریف می‌شوند. بنابراین محدود اختیار در محیط خصوصی و اجتماعی، متفاوت است. در اجتماع هر شخص موظف به رعایت قوانینی است که فرهنگ و عرف جامعه مشخص می‌کند و طبیعی است که در کشور ما که اکثریت قریب به اتفاق مردم مسلمان هستند، این قوانین از اسلام گرفته شده باشد. پس احترام به عقاید دیگران، با رعایت حجاب در اجتماع اتفاق می‌افتد و یکی از مصادیق امور لازم برای امر به معروف و نهی از منکر نیز همین مسئله حجاب است.

## پرونده

### جمهوری اسلامی با حجاب زنان چه کار دارد؟

به نظر شما چرا جمهوری اسلامی باید روی حجاب پافشاری کند و برای آن این قدر توهین بشنود و هزینه بدهد؟ آیا راحت‌تر نیست که پوشش و سایر محدودیت‌ها در روابط را آزاد کند و اجازه دهد مردم در این لذت‌های مادی غرق شوند و دیگر کاری به حکومت نداشته باشند؟ تمام نظام‌های سیاسی دنیا نفع خود را در این می‌بینند که مردم و به خصوص جوانان در سرگرمی و لذت‌های جنسی غرق باشند و در عوض خودشان به حکومت خود ادامه دهند، اتفاقی که در کشورهای غربی رخ داده است. جمهوری اسلامی نیز اگر صرفا حفظ قدرت و حکومت برایش مهم باشد، راحت‌ترین کار همین است! اما از آنجایی که کرامت انسانی و رشد استعدادهای انسان برای جمهوری اسلامی مهم است، روی این اصل ایستاده است و برای آن هزینه می‌دهد و شهید تقدیم می‌کند. برای روشن شدن اهمیت این اقدام، کافی است به سند زیر دقت کنید:

در سال ۲۰۰۱، شاهزاده بندر بن سلطان، سفیر عربستان سعودی در واشنگتن، در گفت‌وگویی که بسا نیویورک تایمز انجام می‌دهد، درباره مقایسه عربستان امروز و ایران زمان شاه می‌گوید دهه ۱۹۶۰، شاه ایران تعدادی نامه محرمانه به ملک فیصل پادشاه عربستان نوشت. وی در یکی از آنها نوشته بود: «برادر! از تو خواهش می‌کنم دست بیه مدرنیزاسیون بزن. درهای کشور خود را باز کن. آموزشگاه‌های مختلط پسران و دختران را باز بگذار. دیسکو برگزار کن. مدرن باش، وگرنه تضمین نمی‌کنم که بتوانی تاج‌وتخت خودت را نگه‌داری!»

### مگر می‌شود به زور کسی را وادار به رعایت حجاب کرد؟

حجاب یکی از احکام الهی و یکی از قوانین کشور است. در محیط‌های خصوصی، حجاب یک مسئله بین هر فردی یا خداسست اما در فضای عمومی اجتماع، دیگر مسئله فرق می‌کند. همانطور که رعایت بقیه قوانین برای همه لازم است، حجاب هم باید در کوچه و خیابان رعایت شود. حجاب چه تفاوتی با دیگر قوانین مثلا قوانین راهنمایی و رانندگی دارد؟ مثلا هر کسی بگوید مگر به‌زور می‌شود پشت چراغ‌قرمز ایستاد؟ من دلم می‌خواهد همیشه از چراغ‌قرمز عبور کنم. یا حسی در مورد همین قوانین پوشش، یک آقا بگوید من می‌خواهم بدون پیراهن در خیابان‌ها راه بروم و به‌زور نمی‌شود پیراهن تن کسی کرد. اگر این منطق در همه ابعاد زندگی جاری شود، به‌نظر شما زندگی اجتماعی ما چه وضعی پیدا می‌کند؟

#### دریچه

## تاریخچه حجاب

### ۴ آيا قبل از ورود اسلام به ايران هم حجاب در ايران وجود داشته است؟

هر موجودی دوست دارد آنچه را مالک است حفظ کرده و در مقابل متجاوزان از آن دفاع کند. این گزینه در شکل عالی‌تر در انسان وجود دارد و به‌صورت گزینه نوع‌دوستی، دفاع از عقاید، وطن و چیزهای بسیار دیگر، بروز می‌کند. حجاب نیز از همین گزینه‌هاست، لذا می‌بینیم انسان‌های اولیه و غارنشینان با برگ درختان و پوست حیوانات خود را می‌پوشاندند.

داستان آدم و حوا فطری بودن پوشش را ثابت می‌کند. قرآن می‌فرماید: «فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتَا لِهَٰمًا سَوًّاۙ اٰتَهُمَا وَطَقْفًا يَّخِصِفَانِ عَلَیْهِمَا مِن وِرْقِ الْجَنَّةِ» آنگاه که آدم و حوا از آن درخت ممنوعه چشیدند پوشش آن دو از بین رفت که به‌سرعت با برگ درختان خود را پوشاندند.

سرعت پوشش با برگ درختان بهشتی ولو به‌طور موقت بیانگر فطری بودن پوشش است. با پیشرفت زمان نوع پوشش هم عوض می‌شود تا به امروز که پوشش به‌گونه‌های مختلف وجود دارد.

از نقوش هخامنشی تصاویری به یادگار مانده که در آن زن‌های بومی، پوشش‌های جالبی دارند؛ پیراهن ساده و بلند، دارای آستین پرچین و کوتاه، از زانو به پایین و دامن شرابهایی که تا به مچ آویزان است.

این نقوش، تصویری از زن بومی ایران را نشان می‌دهد که از پهلوی بر اسب سوار شده و چادری مستطیل‌شکل روی سر و لباس خود افکنده است و زیر آن یک پیراهن، دامن بلند و زیر آن نیز پیراهنی دیگر و بلندتر تا مچ پا نمایان است.

زنان پارسی از نوع لباسی که مردان هخامنشی می‌پوشیدند نیز استساده می‌کردند. این گفته را تصویر حک شده روی ظرف گلی که امروز در موزه هرمیتاژ نگهداری می‌شود، تأیید می‌کند. شکل این لباس از نظر دامن و بالاپوش به شکلی است که شانه و آستین آن چون مانند شئل است، با هر اندامی متناسب است، و دامن نیز در صورتی که قد زن و مرد با هم اختلاف زیادی نداشت، مناسب بود. بنابراین لباس زنان این دوره یک لباس کاملا پوشیده بوده است. علاوه بر اینها دقت در لباس ملی کشورهای جهان به خوبی ثابت می‌کند که حجاب در میان ملل جهان وجود داشته و از ابتکارات اسلام یا مختص چند کشور خاص نیست.

پس در واقع حجاب یک امر فطری است و پیش از اسلام نیز وجود داشته است. اما با ظهور اسلام تکمیل شده است. در فرهنگ مسلمانان پوشش از مهم‌ترین اعتقادات آنان به شمار می‌رود که به‌عنوان یک دستور دینی بر مسلمانان واجب شده و در آیات و روایات بسیاری بر آن تأکید شده است. داشتن حجاب و پوشیده بودن از نگاه دیگران نیاز به استدلال خاصی ندارد، ولی در محدوده این پوشش اختلاف‌نظر دیده می‌شود و ریشه این اختلاف، گاه در نوع نگرش اجتماعی است که جلوی ندای عفاف را می‌گیرد، و گاه در نفس سرکش انسان. از نظر اسلام حجاب ریشه در عفاف و عفاف نیز ریشه در حیا نهفته در ضمیر انسان دارد.

ولی متأسفانه مخالفان حجاب زن، سعی کرده‌اند که جریانات ظالمانه و یا جاهلانه‌ای را علت پیدایش حجاب ذکر کنند تا به این نتیجه نرسند که حجاب عملی جاهلانه یا ظالمانه است. بعضی برای حجاب ریشه اجتماعی قائلند و بعضی ریشه اقتصادی مانند پدرشاهی و تسلط مرد بر زن مانند میل به ریاضت و رهبانی، پژوهش‌های زنان و خانواده زن و استثمار نیروی زن در جهت منافع اقتصادی مرد و برخی دیگر ریشه اخلاقی مانند حسادت و خودخواهی مردها را ذکر کرده‌اند. ولی واقعیت این است که ریشه این پدیده را باید در یک تدبیر ماهرانه غریزی خود زن جست‌وجو کرد. عفاف، ستر، حیا و پوشش تدبیری است که خود زن با یک نوع الهام برای گرانپها کردن خود و حفظ موقعیت خود در برابر مرد به کار برده است نه در میل به ریاضت و نه حسادت و خودخواهی مردانه و نه پدرشاهی.

### جمهوری اسلامی با حجاب زنان چه کار دارد؟

### آیا فرد بی حجاب بی حیا است؟

باید توجه داشت که نمی‌توان یک حکم کلی داد که هر کس بی حجاب است پس به‌طور کامل بی حیا نیز هست. با توجه به موارد، میزان بی حجابی و بی‌عفتی متفاوت است. اگر فردی از عریان شدن کامل ابائی نداشته باشد و به تن فروشی و روسپی‌گری مبادرت ورزد و از هیچ کس و هیچ چیز شرم نوزد، می‌توان گفت که در او حیا وجود ندارد و او بی حیاست. اما اگر فرد بی حجابی فقط پوشش سر و گردن نداشته باشد ولی براساس ارزش‌های فطری حاکم بر جامعه و برای زندگی آبرومند در بین مردم از هنجار‌گریزی‌هایی مانند روسپی‌گری و فحشا بپرهیزد، نمی‌توان به او نسبت بی حیایی داد زیرا او از حداقل حیا، یعنی حیای از مردم بر خوردار است ولی قطعا از مراتب دیگر حیا یعنی حیای از خدا، ملائکه، معصومین و همینطور از بالاترین مرتبه یعنی حیای از خویشان محروم است و یا ممکن است فردی با احساس حضور در پیشگاه خداوند و یا بسا در نظر گرفتن کرامت و شخصیت خویش نسبت به عمل فحشا حیا ورزد ولی به جهت ضعف ایمان و یا عدم‌شناخت کافی از عظمت شخصیت انسانی خود نسبت به اموری مانند اظهار زینت سر و گردن که از قیاحت کمتری نسبت به فحشا برخوردار است بی تفاوت باشد که در این صورت نمی‌توان به او بی حیا گفت اگر چه کم حیا بر او صادق است. بنابراین در یک جمع بندی می‌توان گفت اگر چه فرد بی حجاب لزوماً به‌طور کامل بی حیا نیست ولی قطعا از حیای کامل نیز برخوردار نیست و نسبت به فرد با حجاب دچار نقصان است.